

Базова інформація про дисципліну	
Назва дисципліни	DC002 Художні техніки/ Artistic Techniques
Рівень вищої освіти / фахової передвищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Семестр	I семестр
Циклова комісія	Дизайн
Анотація курсу	Навчальний курс «Художні техніки» є пропедевтичним курсом загальної фахової підготовки художника-дизайнера. Дисципліна «Художні техніки» має на меті ознайомлення студентів спеціальності «Графічний дизайн» із різноманітними традиційними та сучасними засобами художнього вираження, що формують підґрунтя для розвитку професійного мислення та творчих здібностей. У процесі вивчення курсу студенти засвоюють основи роботи з різними матеріалами та технологіями, зокрема опановують техніку монотипії з використанням акварелі, гуаші та олійних фарб, знайомляться з експресивними можливостями флюїд-арту, а також вивчають давню декоративну техніку вибійки. Опрацювання цих напрямів сприяє розширенню художнього світогляду, розвитку індивідуальної манери, вдосконаленню композиційного мислення й навичок роботи з кольором. Особлива увага приділяється експериментуванню, поєднанню традиційних і новітніх технік, створенню авторських композицій та практичному застосуванню здобутих умінь у сфері графічного дизайну. В результаті опанування дисципліни студенти здобувають здатність вільно орієнтуватися у різних техніках живопису й декоративного мистецтва, інтегрувати їх у власні дизайнерські проекти, а також використовувати художні засоби як ефективний інструмент візуальної комунікації. Таким чином, курс формує не лише технічні й професійні компетентності, але й навички креативного мислення, необхідні сучасному дизайнерові. Методика викладання дисципліни «Художні техніки» має гнучкий і творчий характер. Вона передбачає поєднання коротких установчих бесід, обговорень і дискусій із практичним

	виконанням вправ, спрямованих на розвиток індивідуального підходу до поставлених завдань. У процесі навчання застосовується робота з аналогами, спеціалізованою літературою та інформаційними ресурсами мережі Інтернет. Важливим елементом є демонстрація дидактичного матеріалу — методичного фонду кафедри, зразків робіт сучасних українських та зарубіжних митців, матеріалів періодичних видань, каталогів, онлайн-платформ. Навчальним планом передбачається послідовне виконання студентами практичних завдань з дисципліни «Художні техніки». Вивчення курсу розраховано на один семестр який завершується заліковим переглядом.
Сторінка курсу в MOODLE	http://78.137.2.119:2929/course/view.php?id=694
Мова викладання	українська
Лектор курсу	Веретільник Анна Валеріївна канали комунікації: СДН «Moodle»: повідомлення в чаті E-mail: annaveretilnyk83@gmail.com
Місце дисципліни в освітній програмі	
Перелік загальних компетентностей (ЗК)	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
Перелік спеціальних компетентностей (СК)	Здатність застосовувати теоретичні знання в області мистецтва та дизайну, традиційні і сучасні культурно-мистецькі процеси і практики у власній професійній діяльності. Здатність візуалізувати творчі задуми при створенні об'єктів дизайну. Здатність застосовувати засоби та прийоми формоутворення, макетування і моделювання об'єкту для втілення дизайнерської ідеї. Здатність здійснювати композиційну побудову та колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта. Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності. Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями). Здатність оцінювати та забезпечувати якість

	виконуваних робіт на всіх етапах розробки об'єкту (продукту) дизайну. Здатність проявляти ініціативу та креативні підприємницькі навички. Здатність планувати та управляти процесом виконання дизайнерського завдання.
Перелік програмних результатів навчання	Загальної підготовки Знати базові поняття, концепції в дизайні, принципи дизайну, процеси створення об'єктів дизайну, традиційні та інноваційні техніки і технології, пов'язаність етапів створення і методів поширення продукту (твору). Знаходити оригінальні рішення поставлених професійних завдань самостійно або у співпраці в творчому колективі (групі), аргументуючи свій вибір. Використовувати набуті знання, конструктивні критичні зауваження фахівців стосовно своїх творчих та навчальних результатів для фахового розвитку. Професійної підготовки Зображувати композиційно-цілісні об'єкти дизайну засобами графічних та художніх технік. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень. Обґрунтовувати вибір технік, технологій та матеріалів для створеного або спроектованого об'єкту (продукту) дизайну, враховуючи його екологічну безпечність. Визначати мету, завдання та етапи проектування. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну. Демонструвати навички командної роботи, міжособистісної, соціальної та переговорної взаємодії з іншими. Презентувати власні професійні компетентності, створенні об'єкти (продукти) або їх елементи в професійному середовищі, перед клієнтами, користувачами та споживачами, враховуючи тенденції ринку праці у сфері дизайну.

Опис дисципліни	
Структура навантаження на студента	Загальна кількість годин – 90 Кількість кредитів – 3 Кількість лекційних годин – 0 Кількість практичних занять – 45 Кількість годин для самостійної роботи студентів – 45 Форма підсумкового контролю – заліковий перегляд
Методи навчання	1. За джерелом одержуваних учнями знань: вербальні, наочні, практичні методи (виконання практичних робіт). 2. За рівнем пізнавальної активності і самостійності студентів: 1) пояснювально-ілюстративний, або інформаційно-рецептивний, 2) частково-пошуковий або евристичний, 3) дослідницький, метод проектів.
Зміст дисципліни	
ТЕМА 1. ВСТУП ДО ДИСЦИПЛІНИ «ХУДОЖНІ ТЕХНІКИ» Практична робота 1. Ескіз «Осінній натюрморт»	Ознайомлення з основами організації робочого місця, матеріалами та інструментами. Виконання пробних вправ. Розуміння властивостей фарб та інструментів, перші експериментальні спроби. Вимоги до завдання: замальовки різними видами фарб, лінерами та маркерами. Визначити характерні особливості фарб. Розробити ескіз на тему «Осінній натюрморт» формат А3
ТЕМА 2. МОНОТИПІЯ Практична робота 2. Монотипія вправи (акварель або гуаш)	Ознайомлення з технікою монотипії, Засоби виконання: створення серії відбитків аквареллю та гуашшю «Пори року», вивчення передачі текстур. (цупкий папір, мило, водорозчинні фарби акварель або гуаш, пензлі, ємкість для води, серветки) Вимоги до завдання: композиції розміром 15 x 20 см передбачається кольорове вирішення, оригінальність та лаконічність.
Практична робота 3. Монотипія «Осінній натюрморт» (акварель або гуаш)	Практичне виконання композиції «Осінній натюрморт», навички роботи в даній техніці, розуміння принципів монотипії. Засоби виконання: створення серії відбитків аквареллю та гуашшю «Осінній натюрморт», вивчення передачі текстур. (цупкий папір, мило,

	водорозчинні фарби акварель або гуаш, пензлі, ємкість для води, серветки) Вимоги до завдання: роботи формату А3, передбачається кольорове вирішення, оригінальність та лаконічність.
Практична робота 4. Монотипія вправи(олійні фарб)	Ознайомлення з технікою олійна монотипія, робота на гладкій та фактурній поверхні. Засоби виконання: створення серії відбитків олійними фарбами «Природа», вивчення передачі текстур. (цупкий папір, мило, олійні фарби, пензлі, серветки) Вимоги до завдання: композиції розміром 15 x 20 см передбачається ахроматичне вирішення, оригінальність та лаконічність.
Практична робота 5. Монотипія «Пейзаж Черкас» (олійні фарб)	Засвоєння властивостей олійних фарб, розвиток виразності. Засоби виконання: створення серії відбитків олійними фарбами «Пейзаж Черкас», вивчення передачі текстур. (цупкий папір, мило, олійні фарби, пензлі, серветки) Вимоги до завдання: роботи формату А3, передбачається ахроматичне вирішення, оригінальність та лаконічність.
ТЕМА 3. ФЛЮЇД АРТ Практична робота 6. Флюїд арт. Вправи	Вивчення техніки «заливання», створення абстрактних форм. Навички контролю випадковості, розвиток експресивного підходу. Засоби виконання: створення серії абстрактних робіт «море», «пустеля», «дош», «квіти» (картон, різак, гуаш або акрил, клей ПВА). Вимоги до завдання: 4 композиції розміром 15 x 15 см передбачається кольорове вирішення, оригінальність та лаконічність.
Практична робота 7. Флюїд арт. Абстрактна робота.	Змішування технік, використання різних матеріалів. Формування експериментальних навичок та розвиток творчої ініціативи. Засоби виконання: створення абстрактної роботи (картон, різак, гуаш або акрил, клей ПВА). Вимоги до завдання: формат А3 , передбачається кольорове вирішення, оригінальність та лаконічність.
ТЕМА 3. ВИБІЙКА Практична робота 8. Вибійка.	Створення зразків вибійки на тканині та папері. Виконання серії листівок. Тренування навичок

Вправи	стилізації та створення орнаментів. Формат виконання А5. Засоби виконання: створення листівок (картон, різак, гуаш або акрил,). Вимоги до завдання: формат А3, оригінальність та лаконічність.
Практична робота 9. Вибійка. Декорування шопера.	Розвиток художнього смаку, композиційного мислення. Створення і використання трафаретів та штампів. Засоби виконання: картон, різак, гуаш або акрил, штампи, трафарети. Вимоги до завдання: шопер формат А3, оригінальність та лаконічність.
Практична робота 10. ПІДСУМКОВИЙ ПРОЄКТ	Застосування здобутих технік, формування власного художнього стилю, розвиток навичок самоаналізу та критичного мислення. Демонстрація навичок комплексного використання матеріалів, експериментування з формою та кольором.
Політика дисципліни	
Політика відвідування	Регулярне відвідування всіх видів занять, своєчасність виконання самостійної роботи. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання зорганізується в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.
Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.
Академічна доброчесність	У випадку недотримання політики академічної доброчесності (плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво) передбачено повторне проходження оцінювання.
Використання ІІІ	Використання ІІІ під час виконання завдань регламентується Політикою «Використання ІІІ в освітньому процесі ЧДБК» Завдання мають маркування регламенту використання ІІІ. Використання ІІІ під час виконання завдань з даного предмету заборонено.
Підсумковий контроль	Заліковий перегляд
Система оцінювання	
Система оцінювання підсумкової успішності студентів поділяється на поточний контроль та семестровий контроль .	

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних, семінарських та інших видів занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту отримати атестацію з предмету – 60 балів).

Підсумковий/ семестровий контроль здійснюється у формі залікового перегляду.

Підсумкова оцінка базується виключно на балах, накопичених протягом семестру (S).

Ваговий коефіцієнт у цьому випадку становить 1.

Формула: $O=S \times 1$

Зміст завдання	Практичні
1. Ескіз «Осінній натюрморт	10
2. Монотипія вправи (акварель або гуаш)	10
3. Монотипія «Осінній натюрморт» (акварель або гуаш)	10
4. Монотипія вправи (олійні фарби)	10
5. Монотипія «Пейзаж Черкас» (олійні фарб)	10
6. Флюїд арт. Вправи.	10
7. Флюїд арт. Абстрактна робота.	10
8. Вибійка. Вправи	10
9. Вибійка. Декорування шопера.	10
10. ПІДСУМКОВИЙ ПРОЄКТ	10
Разом	100

Критерії оцінювання для кожного завдання

1. Відвідування та комунікація з викладачем 0-2 балів

- 2 – регулярна присутність, активне спілкування, своєчасні питання та уточнення.
- 1 – рідкісна присутність, або мінімальна взаємодія.
- 0 – відсутність.

2. Ідея та оригінальність 0-2 балів

- 2 – яскрава, нестандартна, добре сформульована концепція.
- 1 – слабка або запозичена ідея. ідея цікава, але частково шаблонна.
- 0 – відсутність власної концепції.

3. Художнє виконання / технічна майстерність 0-2 балів

- 2 – високий рівень володіння технікою, охайність, якість.
- 1 – слабка техніка, відчутні помилки, добрий рівень, є дрібні недоліки.
- 0 – невиконане або дуже низька якість.

4. Креативність у використанні матеріалів та прийомів 0-2 балів

- 2 – нестандартні рішення, цікаве поєднання технік.
- 1 – переважно шаблонне виконання, помітні творчі спроби, але без глибокої оригінальності
- 0 – немає творчих знахідок.

5. Завершеність та відповідність вимогам 0-2 балів

- 2 – виконане, але з дрібними недоліками, завдання виконане повністю, відповідає критеріям.
- 1 – неповне, із суттєвими проблемами.
- 0 – невиконане.

Кожне завдання має здаватися відповідно до дедлайну. Виключенням є поважна причина (хвороба, сімейні обставини, форс мажорні ситуації). У разі нездачі завдання в термін без поважної причини, студент має право доздати завдання протягом 10 календарних днів, але робота буде оцінена не вище ніж 50% від максимальної оцінки.

Самостійна робота студентів

Самостійна робота студентів передбачає вдосконалення здобутих навичок отриманих на практичному занятті, підготовку інструментів та матеріалів а також оформлення робіт.

Шкала оцінювання

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Бездоганна підготовка в широкому контексті
B	80-89	Повні знання, міцні вміння
C	70-79	Хороші знання та вміння
D	65-69	Задовільні знання, стереотипні вміння
E	60-64	Виконання мінімальних вимог діяльності в стандартних умовах
FX	35-59	Слабкі знання, відсутність умінь
F	1-34	Необхідний повторний курс

Список рекомендованих джерел

1. Алексіс Л. Бойлен. Візуальна культура / пер. з англ. Г. Лелів. Київ : ArtHuss, 2021. — 208 с.
2. Берд М. 100 ідей, що змінили мистецтво. / Майкл Берд — пер. з англ. Остап Українець, Катерина Дудка — Київ : ArtHuss, 2018. — 216 с.
3. Бойчук А. Простір дизайну / А. Бойчук. — Харків : Нове слово, 2013. — 368 с.
4. Вудфорд С. Як розглядати картини. / Сьюзен Вудфорд – пер. з англ. Любов Пилаєва — Book Chef, 2022. — 176 с.
5. Даниленко В. Я. Дизайн : підручник / В. Даниленко. — Харків : Вид-во ХДАДМ, 2003. — 320 с.
6. Іттен Й. Наука дизайну та форми. Вступний курс, який я викладав у Баугаузі та інших школах / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2021. — 136 с.
7. Іттен Й. Мистецтво кольору: Суб'єктивний досвід і об'єктивне пізнання як шлях до мистецтва: навч. посібник / Йоганнес Іттен. Пер. із нім. Сергій Святенко. Київ : ArtHuss, 2022. — 96 с.
8. Льюрік М., Томмен Ж., Лайфер Л. Дизайн-мисленнєве життя. Практичний посібник. / Майкл Льюрік, Жан-Поль Томмен, Ларрі Лайфер – пер. з англ. Олена Лісевич – ArtHuss, 2021. — 256 с.
9. Лаптон Е. Основи. Графічний дизайн 04: Нові основи / Еллен Лаптон, Дженніфер Коул Філліпс; переклала Ірина Михайлишена. Київ: ArtHuss, 2020. — 262 с.
10. Майкл Джонсон. А тепер спробуйте щось дивніше: як вижити в креативному бізнесі і лишатися невичерпним джерелом ідей / М. Джонсон — пер. з англ. Юлія Максименко — Київ : ArtHuss, 2020. — 256с.
11. Михайленко В. Є. Основи композиції / В. Є. Михайленко, М. І. Яковлев. — Київ : Каравела, 2008. — 304 с.
12. Міщиха Л.П. Психологія творчості. Навчальний посібник. — Івано-Франківськ: Гостинець, 2007. — 448 с.
13. Норман, Дональд А. Дизайн звичних речей. / Дональд А. Норман. — Пер. з англ. Максим Бакалов — Клуб сімейного дозвілля, 2019.— 320 с.
14. Победін В.А. Знаки в графічному дизайні. / В.А. Победін — Харків: Веста. Вид-во «Ранок», 2001. — 96 с.: іл.
15. Робін Вільямс. Дизайн: книга для недизайнерів. / Р. Вільямс — перекл. з англ. Юлія Шкет — Віват, 2022. — 240с.
16. Суджич Д. Б – Баугауз, Ю — Ютуб: Абетка сучасного світу. / Деян Суджич – пер. з англ. Дарія Цепкова; ArtHuss, 2021. — 336 с.
17. Синєпупова Н. Композиція: Тотальний контроль / Наталія Синєпупова; пер. з рос. Роза Туманова. Київ: ArtHuss, 2019. — 240 с.
18. Сбітнева Н. Історія графічного дизайну: [навч. посіб.] / Н. Сбітнева. — Харків : ХДАДМ, 2014. — 221 с.
19. Шон Адамс. Як дизайн спонукає нас думати / Пер. з англ. Максим Тимченко. Київ : ArtHuss, 2022. — 256 с..
20. Шевченко В. Я. -. Композиція плаката: Навч. посібн. — Х.: Колорит,. 123 с.
21. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Навчальний посібник. — Тернопіль: Підручники і посібники, 2009. — 112с.

22. Arnheim R. Art and visual perception. / Arnheim Rudolf — University of California Press Berkeley and Los Angeles, California, 1974. — 508 p
23. Bierut M. How to use graphic design to sell things, explain things, make things look better, make people laugh, make people cry, and (every once in a while) change the world / Bierut, Michael — Thames and Hudson Ltd, — 694 p.
24. Bierut M. Seventy-nine short essays on design / Michael Bierut. — Princeton Architectural Press, 2007. — 272 p.
25. Bierut M., Helfand J. Culture Is Not Always Popular: Fifteen Years of Design Observer. / Michael Bierut and Jessica Helfand — The MIT Press, 2019. — 240 p.
26. Fiell C., Fiell P. The Story of Design: From the Paleolithic to the Present / Charlotte Fiell, Peter Fiell — Goodman Fiell, 2018. — 512 p.
27. Hembree Ryan. The complete graphic designer. / Ryan Hembree. — United States of America by Rockport Publishers, Inc. 2011. — 192 c.
28. Leborg C. Visual Grammar: A Design Handbook. / Christian Leborg — Princeton Architectural Press; Illustrated edition (21 July 2022). — 96 p.
29. Lupton E. Graphic design: new basics / Ellen Lupton and Jennifer Cole Philips — Princeton Architectural Press, 2008. — 248 p.
30. Lupton E. The ABC's of Triangle, Square, Circle: The Bauhaus and Design Theory. / Ellen Lupton, J. Abbott Miller — Princeton Architectural Press, 2019. — 68 p.
31. Landa Robin. Graphic Design Solutions. / Robin Landa. — 4 th edition. Wadsworth Cengage Learning. 2011. — 481 c.
32. Lidwell W. Universal Principles of Design / William Lidwell, Kritina Holden, Jill Butler.—Beverly, Mass. : Rockport Publishers, 2010. —272 p.
33. Millman, Debbie. How to think like a great graphic designer / Debbie Millman. — ALLWORTH PRESS. New York. USA. 2007. — 236 c.
34. Newman M. The 22 Irrefutable Laws of Advertising / Michael Newman. Wiley & Sons, Incorporated, John, 2004. — 242 p.
35. Ogilvy D. Ogilvy on Advertising / David Ogilvy – Knopf Doubleday Publishing Group, 2013. — 224 p.
36. Rand P. Thoughts on Design. / Paul Rand – Chronicle Books, 2014. — 96 p.
37. Salchow G. About Design: Insights and Provocations for Graphic Design Enthusiasts. / Gordon Salchow – Allworth, 2018. — 208 p.
38. Sellers L. Women Design. Pioneers from the twentieth century to today. / Libby Sellers – Frances Lincoln, 2021. — 176 p.
39. Weinschenk S. 100 more things every designer needs to know about people / Susan Weinschenk. 2016. — 272 c.
40. Whitbread D. The design manual. / Whitbread David — University of New South Wales Press Ltd, 2002. — 300 p.

Електронні джерела:

1. Ієрархія змісту в дизайні. URL: <https://cases.media/article/iyerarkhiya-zmistu-v-dizaini>
2. 3 Design Layouts: Gutenberg Diagram, Z-Pattern, And F-Pattern URL: <https://vanseodesign.com/web-design/3-design-layouts/>
3. Графічні плакати. URL: <https://www.typographicposters.com/>
4. Eric Kim Dynamic Composition Manual. URL: <https://erickimphotography.com/blog/books/>

5. Story board: dynamic vs flat staging.

URL: <https://grizandnorm.tumblr.com/post/174610271298/tuesday-tips-dynamic-vs-flat-staging-a-huge>

6. The 7 principles of design and how to use them. URL:

<https://99designs.com/blog/tips/principles-of-design/>

7. The 13 Principles of Design & How to Apply Them. URL:

<https://paperform.co/blog/principles-of-design/>